

Akcijski načrt
»Ljubljana – občina po meri invalidov«
za obdobje od 2019 do 2020

Ljubljana, april 2019

VSEBINA:

I. UVOD	3
II. UKREPI AKCIJSKEGA NAČRTA	5
1. CILJ: Zagotoviti stalen pretok informacij in vsebin s področja zagotavljanja enakih možnosti in krepitve socialne vključenosti oseb z oviranostmi v življenje lokalne skupnosti.....	5
2. CILJ: Zagotoviti dostopnost grajenega okolja, informacij in prevozov kot temeljnega pogoja za uresničevanje pravice do enakih možnosti oseb z oviranostmi.....	7
2.1. Stavbe in prostori v javni rabi.....	7
2.2. Stanovanjske stavbe in stanovanja.....	9
2.3. Javne površine	10
2.4. Promet.....	11
2.5. Mestni linijski prevoz potnikov	12
3. CILJ: Spodbuditi razvoj in zagotoviti kontinuirano izvajanje programov in storitev s področij športa in rekreacije, kulture, vzgoje in izobraževanja ter zdravja, socialnega varstva in zaposlovanja za aktivno vključevanje oseb z oviranostmi v vsakdanje življenje lokalne skupnosti.....	14
3.1. Šport in rekreacija.....	14
3.2. Kultura	14
3.3. Predšolska vzgoja in izobraževanje	17
3.4. Zdravje, socialno varstvo in zaposlovanje	18
III. SPREMLJANJE IZVAJANJA AKCIJSKEGA NAČRTA IN POROČANJE O IZVEDENIH UKREPIH.....	21

I. UVOD

Akcijski načrt »Ljubljana – občina po meri invalidov« za obdobje od 2019 do 2020 je šesti v vrsti tovrstnih akcijskih načrtov, ki jih v Mestni upravi Mestne občine Ljubljana pripravljamo za obdobja dveh let, vse od leta 2008.

Po Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov (1. člen), ki jo je Republika Slovenija ratificirala leta 2008, so osebe z oviranostmi »ljudje z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi enako kot drugi polno in učinkovito sodelovali v družbi«. Iz Ustave Republike Slovenije (14. člen) izhaja, da invalidnost ne sme vplivati na zagotavljanje enakih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, niti ne na enakost pred zakonom vseh državljanek in državljanov. Osrednjo pravno podlago z določili o prepovedi diskriminacije oseb z oviranostmi ter za ustvarjanje enakih možnosti oseb z oviranostmi na različnih področjih življenja pa predstavlja Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17). Zakon določa enakopravno sodelovanje v postopkih, dostopnost blaga in storitev, ki so na voljo javnosti, uporabo in prilagoditev objektov v javni rabi, prepoved pisanja in izpostavljanja diskriminacijskih sporočil in simbolov, dostop do vključujočega izobraževanja, zdravja, načina prebivanja, obveščenosti, kulturnih dobrin in javnih prevozov, ureja pravico do tehničnih pripomočkov za premagovanje komunikacijskih ovir, plačilo stroškov prilagoditve vozila, uveljavljanje pravice do psa pomočnika in do EU kartice ugodnosti za invalide.

Z akcijskimi načrti »Ljubljana – občina po meri invalidov« (v nadaljnjem besedilu: LOMI) v Mestni občini Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) načrtujemo izvedbo ukrepov za povečevanje in izboljševanje dostopnosti grajenega okolja, javnih storitev ter načinov komuniciranja in prenosa/posredovanja informacij, z namenom zagotavljanja pogojev in spodbud za vključevanje posameznic in posameznikov z oviranostmi v različne segmente življenja v mestu.

Pri imenovanju ciljne skupine akcijskih načrtov LOMI namesto termina invalidnost uporabljamo oviranost, ki je na osebni ravni manj označujoč in bolj poudarja ovire, s katerimi se posameznice in posamezniki s posebnimi osebnimi okoliščinami (ne le osebe s statusom invalidnosti po veljavni zakonodaji, pač pa na primer tudi starši z otroškimi vozički, osebe z začasnimi omejitvami gibanja ali sporazumevanja zaradi poškodb, starejši...) srečujejo v (grajenem) okolju ter v odnosu/ komunikaciji z drugimi ljudmi.

Kot v vseh dosedanjih, tudi ukrepi v tem akcijskem načrtu predvidevajo aktivnosti, k izvedbi katerih se lahko zaveže lokalna skupnost, ob upoštevanju zakonskih pristojnosti ter v okviru finančnih načrtov posameznih nosilcev. Prvi je predloge za ukrepe, ki so sestavni del tega akcijskega načrta, podal Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL, posvetovalno telo župana. Predlogi so bili v nadaljnjem postopku priprave akcijskega načrta usklajeni z njihovimi nosilci, to so organi Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: MU MOL) ter javni zavodi (v nadaljnjem besedilu: JZ) in javna podjetja (v nadaljnjem besedilu: JP), katerih ustanovitelj je MOL. Slednji so predloge za ukrepe podali tudi sami. Ukrepi v dokumentu so razvrščeni pod tri ključne cilje, oblikovani pa bodisi kot redne naloge nosilcev (izvajajo jih kot zakonsko obvezo ali v okviru svoje dejavnosti), bodisi kot ukrepi projektne narave, z določenim rokom za izvedbo (2019 in/ ali 2020).

Zagotavljanje dostopnosti je vpeto v vsa področja delovanja MOL, še posebej v področja urejanja prostora, razvoja prometne infrastrukture, zagotavljanja javnih prevozov ter družbenih dejavnosti, kot so izobraževanje, kultura, šport, socialno varstvo in zdravje.

Še posebej v zadnjem desetletju je Ljubljana na različnih področjih izjemno napredovala. Z idejo ustvarjanja vsem prijaznega in dostopnega mesta, se je bistveno izboljšala tudi dostopnost mesta osebam z oviranostmi. Ob prvem akcijskem načrtu, s katerim smo začrtali sistematično delo na tem področju, je MOL leta 2009 prejel priznanje Zveze delovnih invalidov Slovenije, listino »Občina po meri invalidov«, slabo desetletje za tem, za številne že izvedene rešitve ter načrte o nadaljnjem

urejanju vsem dostopnega mesta, pa tudi prestižno srebrno nagrado »Access City Award 2018« na nagradnem natečaju Evropske Komisije za mesta dostopna osebam z oviranostmi in starejšim.

Z izvajanjem ukrepov, ki jih vsaki dve leti zberemo v akcijskih načrtih LOMI, pomembno dopolnjujemo uspešno zgodbo zelene Ljubljane, skladno z njeno trajnostno naravnostjo, v smeri vsem prijaznega in dostopnega mesta.

II. UKREPI AKCIJSKEGA NAČRTA

---

1. CILJ: Zagotoviti stalen pretok informacij in vsebin s področja zagotavljanja enakih možnosti in krepitev socialne vključenosti oseb z oviranostmi v življenje lokalne skupnosti.

UKREP: Delovanje Sveta za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL (posvetovalno telo župana) z nalogo opozarjanja in podajanja pobud za odpravo vseh vrst ovir in nefunkcionalnih rešitev v grajenem in družbenem okolju ter informiranja javnosti o aktivnostih in problemih, s katerimi se soočajo osebe z oviranostmi.

NOSILEC: Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: OVIRANtlon – dogodek na prostem, ki ga enkrat letno, v okviru Evropskega tedna mobilnosti, organizira Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL, z namenom ozaveščanja javnosti o ovirah, s katerimi se v vsakdanjem življenju soočajo osebe z oviranostmi.

NOSILEC: Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (1-krat letno)

UKREP: Za prejem pobud in vprašanj, s katerimi se občanke in občani obračajo na MOL, je vzpostavljena enotna vstopna točka, spletni portal *Servis pobude meščanov*, ki je dostopen na spletni povezavi <https://pobude.ljubljana.si/>; občanke in občani se za pobude in vprašanja lahko obrnejo na MOL tudi osebno – na Odsek za pobude meščanov in na župana MOL, ob organiziranih dnevnih odprtih vrat, vsak prvi torek v mesecu ter preko telefona, faksa in elektronskega naslova pobude@ljubljan.si.

NOSILEC: Kabinet župana MU MOL, Odsek za pobude meščanov

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Informacijska točka MOL za starejše 65+ in osebe z oviranostmi na naslovu Mačkova ulica 1, s sledečo ponudbo:

- prostor za druženja, pogovore ter promocijo in informiranje o razpoložljivih programih/ storitvah za starejše in osebe z oviranostmi v mestu;
- brezplačne preventivne meritve krvnega tlaka, srčnega utripa, glukoze, trigliceridov in holesterola;
- redne razstave ustvarjalnih izdelkov odraslih oseb s posebnimi potrebami in drugih ranljivih skupin;
- *Varna točka za žrtve nasilja v družini in nasilja zaradi spola* (vključena v Mrežo prve pomoči žrtvam nasilja, ki je nastala v okviru mednarodnega projekta FIRST) in *Demenci prijazna točka* (naziv je MOL podelilo združenje Spominčica – Alzheimer Slovenija – Slovensko združenje za pomoč pri demenci);
- *Skrbovin'ca*, kjer so na prodajni izdelki odraslih s posebnimi potrebami iz Sončka – Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije, so.p., Varstveno delovnega centra Tončke Hočevar, ŽELVA podjetja za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d.o.o. Ljubljana, in enote JZ Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana, Janez dela – zaposlitveni center.

NOSILEC: Kabinet župana MU MOL, Odsek za pobude meščanov

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (*Demenci prijazna točka* od aprila 2019)

UKREP: Ozaveščanje (npr. postavitve označb na javnih površinah, komunikacija z mediji, neposredno na terenu) za boljše prepoznavanje posebnih potreb ljudi in s tem ustrežnejših ravnanj ter spoštljivejših medosebnih odnosov na skupnih javnih prostorih v mestu (predvsem na površinah, zaprtih za motorni promet, ki si jih delijo pešci in kolesarji).

NOSILCI: Kabinet župana MU MOL (Menedžerka za marketing in Odsek za odnose z javnostmi), Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL in Mestno redarstvo MU MOL ob sodelovanju s Svetom za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL
ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

UKREP: Izvedba strokovnih seminarjev za zaposlene v izbranih oddelkih in službah MU MOL ter v Javnem stanovanjskem skladu MOL na temo pravnih podlag ter ustreznega načrtovanja in tehničnih rešitev za gradnjo brez ovir.

NOSILEC: Sekretariat mestne uprave MU MOL, Odsek za upravljanje s kadri ob sodelovanju izbranih zunanjih izvajalcev, ki jih predlaga Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL
ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020 (izvedba vsaj 2 seminarjev)

UKREP: Spletna stran MOL na povezavi www.ljubljana.si je prilagojena in skladna z mednarodnim WCAG 2.0 standardom za dostopnost osebam z oviranostmi (skladnost ustreza ravni dostopnosti AA); vsebine povezane z dostopnostjo mesta osebam z oviranostmi se nahajajo pod zavihkom Moja Ljubljana – Odprto in dostopno mesto.

NOSILEC: Uredniški odbor spletne strani MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje brezplačne mobilne aplikacije *Ljubljana by Wheelchair* s turističnimi informacijami o Ljubljani ter z možnostjo iskanja dostopnih lokacij po različnih kategorijah (prenočišča, pijača, hrana, znamenitosti, dejavnosti, nakupovanje in javna stranišča). Za vsako lokacijo so zabeleženi kontaktni podatki, podatki glede dostopnosti in opis.

NOSILEC UKREPA: JZ Turizem Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

Opomba: Po pogodbi, ki je bila sklenjena za sofinanciranje izdelave aplikacije, mora biti ta javnosti brezplačno na voljo vsaj pet let od nastanka (2018), izdelovalec pa z njo upravlja, jo ažurira in razvija najmanj do 30. junija 2023.

UKREP: Zagotavljanje zemljevidov mestnega središča z oznakami o dostopnosti osebam z oviranostmi v Turistično informacijskem centru Ljubljana, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, in v Slovenskem turistično informacijskem centru, Krekov trg 10:

- karta ožjega mestnega središča z oznakami javnih sanitarij in drugih javnih objektov, dostopnih z Euro ključem;
- karta dostopnosti ožjega mestnega jedra Ljubljane za gibalno ovirane osebe z oznakami dostopnosti javnih površin in zgradb v javni rabi na območju ožjega mestnega središča mesta Ljubljana po razpoložljivosti oziroma omogočanju dostopa, vstopa, prehodnosti, sanitarij in parkirnega mesta za osebe z oviranostmi. Karto je leta 2015 po naročilu MOL izdelal Geodetski inštitut Slovenije.

NOSILEC: JZ Turizem Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Informiranje o možnosti organiziranja individualno pripravljenih programov turističnega vodenja po Ljubljani za osebe z oviranostmi na spletni strani www.visitljubljana.com.

NOSILEC UKREPA: JZ Turizem Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Informiranje trgovcev in gostincev o potrebi in pomenu zagotavljanja dostopnosti njihovih prostorov in storitev osebam z oviranostmi.

NOSILEC UKREPA: JZ Turizem Ljubljana v sodelovanju s Svetom za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (v okviru rednih stikov s ponudniki)

UKREP: Izvajanje prilagojenih vodenj po mestu za osebe z oviranostmi, za katere usposabljanja so del rednih izobraževanj za vodnike JZ Turizem Ljubljana.

NOSILEC UKREPA: JZ Turizem Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (prilagojena vodenja po dogovoru in naročilu)

2. CILJ: Zagotoviti dostopnost grajenega okolja, informacij in prevozov kot temeljnega pogoja za uresničevanje pravice do enakih možnosti oseb z oviranostmi.

2.1. Stavbe in prostori v javni rabi

UKREP: Recenzije investicijskih projektov MOL in investicijskih projektov subjektov, katerih ustanovitelj je MOL (nivo idejni projekt), z vidika spoštovanja predpisov, ki se tičejo dostopnosti grajenega okolja osebam z oviranostmi, ki jih opravlja Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL (skladno s sklepom Odbora za splošne zadeve in razvoj mesta MOL, številka Ž/15/28/18 z dne 1. junija 2015 in številka Ž/16/79/08 z dne 11. julija 2016).

NOSILEC: Služba za razvojne projekte in investicije MU MOL, Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, Javni stanovanjski sklad MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: V proračun MOL se umesti postavka *LMM dostopnost grajenega okolja* v višini 50.000 eurov ter na podlagi osmega odstavka 22. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr.) objavi razpis za sofinanciranje prilagoditev objektov v javni rabi.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: 2019

Opomba: Osmi odstavek 22. člena Gradbenega zakona se glasi: Za zagotavljanje univerzalne graditve in uporabe objektov, ki so že zgrajeni, lahko država ali lokalna skupnost za ta namen prispeva javna sredstva, kadar to presega finančne zmožnosti lastnika ali uporabnika objekta.

UKREP: Prouči se možnosti za ureditev dostopa gibalno oviranim do govorniškega odra v Veliki sejni dvorani, v Mestni hiši MOL.

NOSILEC: Sekretariat MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: Zagotavljanje dostopnosti vseh volišč na lokalnih volitvah in lokalnih referendumih na območju MOL: neoviran dostop in oprema volišč s šablonami za slepe.

NOSILEC: Služba za organiziranje dela mestnega sveta MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje dostopnosti večine lokacij/ objektov, v katerih delujejo četrtne skupnosti MOL (od 17 lokacij, kjer imajo četrtne skupnosti MOL svoj sedež, je brez ovir dostopnih 12 lokacij; od skupno 51 lokacij/ stavb, v katerih delujejo četrtne skupnosti MOL, je dostopnih 61 %).

NOSILEC: Služba za lokalno samoupravo MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: JZ Šport Ljubljana mora od vsakega organizatorja koncerta v dvorani Stožice zahtevati, da za ogled koncerta pri odru zagotovi 10 mest za uporabnike invalidskih vozičkov; ta prostor mora omogočati normalen pogled na oder (skladno s sklepom Odbora za splošne zadeve in razvoj mesta MOL, številka Ž/18/148/14 z dne 22. januarja 2018).

NOSILEC: Oddelek za šport MU MOL, JZ Šport Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Nakup premične klančine, ki bo gibalno oviranim omogočila dostop do prostorov, kjer se občasno izvajajo programi: spodnji del Grajske kapele, Galerija »S«, Zgornji lapidarij in Grajsko gledališče.

NOSILEC UKREPA: JZ Ljubljanski grad

ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: V sklopu rekonstrukcije Šentjakobskega odra, ki se nahaja v I. nadstropju Šentjakobskega gledališča Ljubljana, Krekov trg 2, se uredi dostop in sanitarije za gibalno ovirane.

NOSILEC UKREPA: JZ Lutkovno gledališče Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: 2020

UKREP: Vgradnja osebnega dvigala za dostop gibalno oviranih do I. nadstropja (Galerija) in do II. nadstropja (službeni prostori, Študijski kabinet) prostorov JZ Mednarodni grafični likovni center, Grad Tivoli, Pod turnom 3.

NOSILEC UKREPA: JZ Mednarodni grafični likovni center

ROK ZA IZVEDBO: 2020

UKREP: Dostop za osebe z oviranostmi do prostorov Knjižnice Polje z otvoritvijo nove knjižnice v soseski Polje IV; s tem bo dostopnih 19 od skupno 20 knjižnic JZ Mestna knjižnica Ljubljana (vključno s Potujočo knjižnico) na območju MOL.

NOSILEC UKREPA: JZ Mestna knjižnica Ljubljana, Knjižnica Polje

ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: Namestitev indukcijske zanke za uporabnike slušnih aparatov v dvorano v Knjižnici Bežigrad in v Slovanski knjižnici, Einspielerjeva ulica 1.

NOSILEC UKREPA: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: Zagotovitev tipnega zemljevida v Plečnikovi hiši, Karunova ulica 4.

NOSILEC UKREPA: JZ Muzej in galerije mesta Ljubljane

ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: Nakup preprostih klančin za zagotovitev neoviranega dostopa do Kluba Mladinsko, na naslovu Vilharjeva cesta 11.

NOSILEC UKREPA: JZ Slovensko mladinsko gledališče

ROK ZA IZVEDBO: 2020

UKREP: Prenova večnamenske dvorane Kodeljevo in predelava bivšega gostinskega objekta Jovo (na naslovu Ulica Carla Benza 11) v športne namene; v vse smeri in prostore bo omogočen dostop tudi osebam z oviranostmi.

NOSILEC: JZ Šport Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: 2020

UKREP: Umestitev dvigala v objekt Zdravstveni dom Ljubljana, Enota Vič, Šestova ulica 10.

NOSILEC UKREPA: JZ Zdravstveni dom Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: konec 2019

UKREP: Ureditev dvižne ploščadi za dostop oseb z oviranostmi do Ambulante s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja, Zdravstveni dom Ljubljana, Enota Bežigrad, PE Mislejeva, Mislejeva ulica 3.

NOSILEC UKREPA: JZ Zdravstveni dom Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: 2020

UKREP: Zagotavljanje dostopnosti prostorov vseh novo odprtih enot Lekarne Ljubljana in namestitev pripomočka za osebe z okvaro sluha (indukcijska zanka) v novih, večjih lekarnah.

NOSILEC UKREPA: JZ Lekarna Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

2.2. Stanovanjske stavbe in stanovanja

UKREP: Zagotavljanje univerzalnega in vseživljenjskega bivalnega okolja – redna skrb za to, da bodo stanovanjske enote, pridobljene z gradnjo, nakupi in prenovami omogočale kakovostno, funkcionalno, univerzalno in vseživljenjsko uporabo, s čimer bo omogočena uporaba tudi osebam z različnimi oblikami oviranosti.

NOSILEC UKREPA: Javni stanovanjski sklad MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje izvajanja kontrole nad projektno dokumentacijo z vidika upoštevanja veljavnih predpisov s področja zagotavljanja dostopnosti ter pripomb in usmeritev Sveta za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL.

NOSILEC UKREPA: Javni stanovanjski sklad MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Oddaja neprofitnih najemnih stanovanjskih enot, prilagojenih osebam z oviranostmi (gibalno oviranim, osebam z okvaro sluha in osebam z okvaro vida), v najem posameznikom in družinam, ki bodo uspeli na javnih razpisih Javnega stanovanjskega sklada MOL.

NOSILEC UKREPA: Javni stanovanjski sklad MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Oddaja neprofitnih najemnih stanovanjskih enot, prilagojenih osebam z oviranostmi, v najem invalidskim organizacijam za potrebe njihovih članov, glede na zaznane potrebe po izvajanju podpornih oblik bivanja.

NOSILEC UKREPA: Javni stanovanjski sklad MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Dodeljevanje izrednih pomoči po Sklepu o izredni pomoči uporabnikom neprofitnih najemnih stanovanjskih enot, ki niso sposobni samostojnega bivanja (Uradni list RS, št. 106/11), ki ga je Mestni svet MOL sprejel na 12. seji 19. decembra 2011 – gre za uporabnike, ki so vključeni v programe pomoči nevladnih in vladnih organizacij. Najemno pogodbo z Javnim stanovanjskim skladom MOL sklene nevladna ali vladna organizacija, ki tudi skrbi za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti. Izredna pomoč se dodeli z odločbo in lahko znaša, enako kot subvencija najemnine, največ 80 % najemnine oziroma deleža najemnine, ki odpade na posameznega uporabnika. Z navedenim ukrepom je nudena pomoč uporabnikom stanovanjskih enot, ki po zakonski določbi, glede na to, da nimajo statusa najemnika, ne morejo pridobiti odločbe centra za socialno delo o upravičenosti do subvencije najemnine.

NOSILEC UKREPA: Javni stanovanjski sklad MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izgradnja stanovanjsko poslovnega kompleksa Polje IV s 64 stanovanjskimi enotami in poslovnim delom v pritličju (tudi knjižnica): objekt bo ustrezno dostopen (vhodi brez višinskih ovir, avtomatska vrata, dvigalo); gibalno oviranim bodo prilagojena 4 stanovanja, dodatne 4 stanovanjske enote pa bo gibalno oviranim mogoče prilagoditi z manjšimi posegi; v vseh stanovanjskih enotah bodo vgrajena balkonska vrata s prilagojenim pragom in tuš prostori v nivoju tal; v garaži je 5 in na terenu 1 parkirno mesto, namenjeno osebam z oviranostmi.

NOSILEC UKREPA: Javni stanovanjski sklad MOL

ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: Izgradnja stanovanjske stavbe s 6 stanovanjskimi enotami na naslovu Pečinska ulica 2: kljub temu, da bo imela stavba le dve etaži nad pritličjem in da glede na skupno število stanovanj to ni predpisano, je bilo pri zasnovi upoštevano načelo univerzalnosti; v objekt bo vgrajeno dvigalo, stanovanjske enote bodo dostopne tudi uporabnikom na invalidskih vozičkih, tuš prostori bodo v nivoju tal, ustrezno bo prilagojen prag pri drsnih notranjih vratih in balkonskih vratih, eno od zunanjih parkirnih mest bo namenjeno gibalno oviranim.

NOSILEC UKREPA: Javni stanovanjski sklad MOL
ROK ZA IZVEDBO: 2019

2.3. Javne površine

UKREP: Ureditev večjih klančin: ob ureditvi Trubarjeve ceste bodo prenovljene navezave (klančine) proti Petkovškovega nabrežju; urejena bo klančina na mostu čez Mali graben (na Opekarski cesti), ki bo služila pešcem (tudi gibalno oviranim) in kolesarjem.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (navedene lokacije v 2019 in 2020)

UKREP: Ureditev dostopnosti Mesarskega mostu za slepe in slabovidne (kontrastne oznake) ter namestitve držal za roke na ramah stopnišč.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL
ROK: 2019

UKREP: Ureditev dostopnosti Prulskega mostu z vidika prometne varnosti.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL
ROK: 2019

UKREP: Zagotavljanje zunanjih naprav za ulično telesno vadbo na 17 lokacijah na območju mesta, v 2019 bo urejenih še 5 dodatnih. Na voljo so drogovi in bradlje različnih višin ter postavitve, ki omogočajo raznovrstne vaje z lastno težo. Naprave so primerne za vadbo in dostopne tudi osebam z oviranostmi, še posebej na lokaciji Tivoli.

NOSILEC: Oddelek za šport MU MOL v sodelovanju z JZ Šport Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga, 2019 (5 novih lokacij z napravami za ulično vadbo)

UKREP: Ureditev 10 – 15 vrtičkov za gibalno ovirane na novem vrtičkarskem območju Vižmarje, s skupno 65 – 70 vrtički. Gibalno oviranim bodo na voljo visoke grede, poti do vrtičkov bodo utrjene, zagotovljeni primerni odmiki, urejena bodo ustrezna parkirna mesta ter izvedene klančine za dostop do vrtičkov/ gredic, družabnega prostora, sanitarij.

NOSILEC UKREPA: Oddelek za varstvo okolja MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: marec 2020

UKREP: Redni in izredni nadzor nad uporabo javnih površin v skladu z Odlokom o posebni rabi javnih površin v lasti Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 105/15 in 9/18) ter s področja, ki ga ureja Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18): poudarek je predvsem na nadzoru nad postavljanjem gostinskih vrtov, »A« panojev in drugih predmetov na javno površino brez dovoljenja oziroma v nasprotju z izdanim dovoljenjem ter na nadzoru nad postavljanjem ovir na cesti in odrejanje ukrepov za odpravo nepravilnosti skladno z zakonom ter v okviru pooblastil s tega področja.

NOSILEC: Inšpektorat MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Nadzor nad uporabo parkirnih mest, rezerviranih za osebe z oviranostmi, ter ukrepanje ob ugotovljenih kršitvah (odvoz vozila s pajkom) na območju MOL.

NOSILEC UKREPA: Mestno redarstvo MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje prehodnosti javnih površin za nemoteno gibanje (ukrepanje pri parkiranju na pločnikih, križiščih in drugih površinah, kjer parkiranje in odlaganje stvari ni dovoljeno) na območju MOL.

NOSILEC UKREPA: Mestno redarstvo MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izvajanje poostregega nadzora na lokacijah, kjer pogosteje prihaja do zlorab oseb z oviranostmi, na primer prisilnega beračenja (tržnica, območja pred trgovinami, bankami ipd.) ter sodelovanje s pristojnimi službami in organi v primeru stvarne nepristojnosti Mestnega redarstva MU MOL.

NOSILEC UKREPA: Mestno redarstvo MU MOL v sodelovanju s Policijsko upravo Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Aktivnosti za ozaveščanje z močnejšimi učinki na kršitelje v primerih neupravičene uporabe parkirnih mest, namenjenih osebam z oviranostmi (vključevanje invalidskih društev v preventivne akcije, dogodke in predstavitve Mestnega redarstva MU MOL, skupni ogledi na terenu, itd.).

NOSILEC UKREPA: Mestno redarstvo MU MOL v sodelovanju s Svetom za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Podajanje predlogov za prometne ureditve (na primer ureditev oziroma označitev parkirnih mest, rezerviranih za osebe z oviranostmi).

NOSILEC UKREPA: Mestno redarstvo MU MOL v sodelovanju z Oddelkom za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Možnost brezplačne izposoje električnega priklopa za invalidske vozičke v Slovenskem turistično informacijskem centru, Krekov trg 10; na voljo sta dva priklopa, za dan izposoje je potrebno predložiti kopijo osebne izkaznice ali potnega lista ter vplačati kavicijo v višini 300 eurov, ki se ob vračilu nepoškodovanega priklopa v celoti vrne.

NOSILEC UKREPA: JZ Turizem Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

2.4. Promet

UKREP: Nižanja robnikov pločnikov na prehodih za pešce v skladu z ugotovitvami s terena, glede na izkazane potrebe ter ob izvedbi obnove cest (okoli 70/ leto). Nižanja se izvajajo v celotni širini zebre, razen v izjemnih primerih, ko je to neizvedljivo, npr. zaradi jaškov (skladno s sklepom Odbora za splošne zadeve in razvoj mesta MOL, št. Ž/18/169/12).

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Breznivojske prehode za pešce se po celotni dolžini označuje s čepastimi taktilnimi oznakami (skladno s sklepom Odbora za splošne zadeve in razvoj mesta MOL, št. Ž/18/169/12).

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izdela se posodobitev Načrta talnega taktilnega vodilnega sistema (TTVS) in Smernice za zagotavljanje dostopnosti ob upoštevanju vseh oblik oviranosti, ki bodo standard ter bodo omogočale lažje delovanje in usklajevanje vseh deležnikov, tudi projektantov (skladno s sklepom Odbora za splošne zadeve in razvoj mesta MOL, št. Ž/18/169/12).

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: 2020

UKREP: Nadaljnje nameščanje talnih taktilnih vodilnih oznak bo potekalo na sledečih lokacijah:

- 1 križišče Tržaška cesta – Tivolska cesta – Aškerčeva cesta (v sklopu prenove Trga Mladinskih delovnih brigad in pred stavbo na naslovu Trg mladinskih delovnih brigad 7),
- 2 Prešernova cesta med Rimsko cesto in Aškerčevo cesto,
- 3 Slovenska cesta med Tavčarjevo ulico in Masarykovo cesto,
- 4 Erjavčeva cesta med Prešernovo cesto in Slovensko cesto (v sklopu prenove ceste),

- 5 Zaloška cesta pri Očesni kliniki Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, Grablovičeva cesta 46, ob prenovi mosta na Grablovičevi cesti (v sklopu večjega projekta),
- 6 Njogoševa cesta med Zaloško cesto in Masarykovo cesto,
- 7 Vodnikova cesta,
- 8 Poljanska cesta,
- 9 Drenikova ulica,
- 10 križišče Cesta 27. aprila – Škrabčeva ulica,
- 11 avtobusni postaji Tivoli pri hali Tivoli na Celovski cesti,
- 12 križišče med parlamentom, Opero in Tomšičevo ulico,
- 13 P+R Stanežiče,
- 14 Kajuhova cesta,
- 15 Dunajska cesta,
- 16 Tržaška cesta,
- 17 most na Grablovičevi cesti,
- 18 most na Opekarski cesti,
- 19 podvoz Šmartinske ceste,
- 20 Magistrova ulica in Verovškova ulica,
- 21 Cesta dveh cesarjev,
- 22 Barjanska cesta in Opekarska cesta,
- 23 Tivoli (krožna pot novo parkirišče pri Tivoliju – bazen),
- 24 Masarykova cesta,
- 25 lokacije, kjer taktilno vodenje ni celovito zaključeno (na relaciji od ustanov do avtobusnih postajališč),
- 26 ureditve v sklopu izvedbe gradnje kanalizacije in ostalih večjih projektov.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: 1 – 9 v 2019, 10 – 26 v 2020

UKREP: Izvedba prilagoditev cestnoprometne signalizacije osebam z okvaro vida v skladu z ugotovitvami s terena, s pobudami občank in občanov ter društev in četrtnih skupnosti MOL: nameščanje zvočnih tipk za osebe z okvaro vida na semaforiziranih križiščih in semaforiziranih peš prehodih (okoli 40/ leto) ter kontrastnih oznak na drogove prometnih znakov in drogove javne razsvetljave po nalogu za izvedbo Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, JP Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Označevanje novih parkirnih mest, rezerviranih za osebe z oviranostmi na javnih površinah (okoli 5/ leto). Na podlagi pobud (občanov, četrtnih skupnosti MOL, itd.) Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL oceni upravičenost ukrepa ter ob ugodno rešeni pobudi izda nalog za izvedbo.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, JP Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izgradnja parkirišča P+R Stanežiče in P+R Črnuče s skupno okoli 15 parkirnimi mesti, rezerviranimi za osebe z oviranostmi.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, JP Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.

ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

2.5. Mestni linijski prevoz potnikov

UKREP: Zagotavljanje dostopnih mestnih avtobusov: avtobusi, ki so v uporabi v linijskem mestnem prevozu potnikov so nizkopodni, z nagibno tehniko, v veliki meri opremljeni z izvlečno rampo ter z avdio in video napovedniki postajališč.

NOSILEC: JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje storitve *Kavalir* – brezplačna vožnja na klic z električnimi vozili po območju mestnega središča, ki je zaprt za motorni promet; v uporabi je šest (6) vozil, tri odprta in tri zaprta, ustrezna tudi za prevoze ob nižjih zunanjih temperaturah.

NOSILEC: JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje dveh turističnih avtobusov za občasne prevoze s posebnim dvigalom, ki zagotavlja vstop na avtobus potniku na invalidskem vozičku. Na enem avtobusu lahko hkrati potujeta dve osebi na invalidskih vozičkih.

NOSILEC: JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Pod pogoji iz Odloka o organizaciji in načinu izvajanja mestnih linijskih prevozov potnikov (Uradni list RS, št. 55/09, 106/11, 1/13, 9/14 in 50/16) so osebe z oviranostmi in njihovi spremljevalci upravičeni do brezplačne vozovnice za mestni linijski promet (dnevno preko 400 vstopov na mestne avtobuse z vozovnicami, izdanimi na tej podlagi).

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL (izda odločbo), JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o. (izda vozovnico na podlagi odločbe)
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje storitve *Prevoz na klic*, ki osebam z oviranostmi omogoča predhodno načrtovanje poti na zeleni liniji mestnega linijskega prevoza potnikov; zahtevo za prevoz na klic lahko osebe z oviranostmi podajo preko telefona.

NOSILEC: JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Za lažje prepoznavanje posebnih potreb ob uporabi javnega prevoza so v uporabi identifikacijske kartice, s katerimi se osebe z oviranostmi lahko identificirajo v primeru oziroma če pri uporabi javnega prevoza potrebujejo pomoč (na primer voznika ali sopotnikov); kartice s simboli posameznih vrst oviranosti so za tisk objavljene na spletni strani LPP d.o.o., osebe z oviranostmi jih uporabljajo na lastno željo in po lastni presoji.

NOSILEC: JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: V sklop rednih izobraževanj zaposlenih pri LPP d.o.o., ki so udeleženi v proces prevoza potnikov, so vključene tudi vsebine o primernem pristopu in ravnanju ter komunikaciji z osebami z oviranostmi, ko uporabljajo javni prevoz.

NOSILEC: JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.
ČAS IZVEDBE: redna naloga

UKREP: Zagotovitev dodatnih prikazovalnikov prihodov avtobusov na izbranih postajališčih mestnega potniškega prometa (konec leta 2018 je bilo v uporabi oziroma na postajališčih nameščenih 109 prikazovalnikov).

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL v sodelovanju z JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Oprema električnih vozil, ki opravljajo prevoze na javnih površinah zaprtih za motorni promet, z varnostnim sistemom AVAS (*Acoustic Vehicle Alerting System*) za oddajanje zvočnega signala (opozorilo za osebe z okvaro vida).

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL v sodelovanju z JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.

ROK: 2020

UKREP: Na postajališčih mestnega potniškega prometa Bavarski dvor (Kozolec), Ajdovščina in Konzorcij ter Bavarski dvor (Korabar), Ajdovščina in Pošta se pilotno uvede možnost glasovnega sporočanja informacij o prihodih avtobusov.

NOSILEC: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL v sodelovanju z JP Ljubljanski potniški promet, d.o.o.

ROK: 2020

3. CILJ: Spodbuditi razvoj in zagotoviti kontinuirano izvajanje programov in storitev s področij športa in rekreacije, kulture, vzgoje in izobraževanja ter zdravja, socialnega varstva in zaposlovanja za aktivno vključevanje oseb z oviranostmi v vsakdanje življenje lokalne skupnosti.

3.1. Šport in rekreacija

UKREP: Sofinanciranje programov za otroke s posebnimi potrebami in programov za odrasle z oviranostmi v okviru Letnega programa športa.

NOSILEC: Oddelek za šport MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

3.2. Kultura

UKREP: Zagotavljanje dostopnosti vsebin za osebe z oviranostmi: brezplačne javne prireditve za osebe z oviranostmi in njihove spremljevalce.

NOSILEC UKREPA: JZ Center urbane kulture Kino Šiška

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Šolske projekcije, prilagojene mladim z okvaro vida in mladim z okvaro sluha (vsaj 1-krat letno, na Animateki, mednarodnem festivalu animiranega filma)

NOSILEC UKREPA: JZ Kinodvor v sodelovanju s Centrom IRIS – Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne ter z Zavodom za gluhe in naglušne Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Za vodenje po stalnih postavitvah in po Ljubljanskem gradu so na voljo zvočni vodniki (za osebe z okvarami vida) ter (po predhodni najavi) vodeni ogledi po Ljubljanskem gradu v slovenskem in mednarodnem znakovnem jeziku (za osebe z okvarami sluha).

NOSILEC UKREPA: JZ Ljubljanski grad

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: V sklopu rednih izobraževanj se zaposleni seznanjajo o ustreznih pristopih do oseb z oviranostmi, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

NOSILEC UKREPA: JZ Ljubljanski grad

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Obiskovalcem Lutkovnega muzeja so na stalni postavitvi Podobe slovenske lutkovne umetnosti, 1910 – 1990 na voljo prilagoditve za polnejše doživetje in razumevanje vsebin: katalog stalne razstave v brajici, tipni eksponati, taktilni elementi, zvočni vodniki, pisni vodniki v povečani pisavi, osebam z oviranostmi prilagojeni vodeni ogledi (po predhodni najavi).

NOSILEC UKREPA: JZ Lutkovno gledališče Ljubljana (Lutkovni muzej) v sodelovanju z JZ Ljubljanski grad

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje vodenj po razstavah s tolmačenjem v slovenski znakovni jezik za osebe z okvaro sluha in vodenj, prilagojenih osebam z okvaro vida.

NOSILEC UKREPA: JZ Mednarodni grafični likovni center

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (v času razstav)

UKREP: Izdelava tipne knjige in zvočnega vodnika za slepe in slabovidne za vodenje po Ustvarjalnem centru Švicarija, na naslovu Pod turnom 4 (v neposredni bližini Gradu Tivoli), s predstavitvijo zgodovine stavbe in umetnikov, ki so in še naseljujejo hišo, ter s smernicami programa, ki poteka pod sloganom Švicarija: skupnost, umetnost in narava.

NOSILEC UKREPA: JZ Mednarodni grafični likovni center

ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: Digitalna knjižnica – članom JZ Mestna knjižnica Ljubljana omogoča uporabo knjižnice na daljavo, 24 ur na dan, vse dni v letu: spletni vpis v knjižnico, izposoja e-knjig, uporaba e-virov, rezervacija zasedenih in naročilo prostih izvodov gradiva, ogled izposojenega gradiva, podaljšanje roka izposoje, ipd.

NOSILEC UKREPA: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Spletna stran JZ Mestna knjižnica Ljubljana (<http://www.mklj.si/>) omogoča nastavitve velikosti črk in možnost spreminjanja barve ozadja za lažje branje, posebna podstran je namenjena starejšim.

NOSILEC UKREPA: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Knjiga na dom – servis za člane JZ Mestna knjižnica Ljubljana, ki zaradi starosti, dolgotrajne bolezni ali drugih oviranosti ne morejo obiskati knjižnice; enkrat mesečno je omogočena brezplačna dostava in prevzem knjižničnega gradiva na domu; redno vključenih 10 do 15 članic in članov.

NOSILEC UKREPA: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Možnost izposoje gradiv, prilagojenih osebam z okvarami vida, ter pripomočkov za branje: knjige s povečanim tiskom, zvočne knjige na zgoščenkah, elektronski bralniki (so lažji od knjig in imajo možnost poljubne povečave črk) in elektronske knjige (izposoja preko portala Biblos; na voljo je 1.600 naslovov).

NOSILEC UKREPA: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Igoteka – zbirka okoli 1.800 iger in iger za izposajo na dom, nekatere so namenjene prav osebam z oviranostmi, za rehabilitacijo po daljših boleznih in poškodbah.

NOSILEC UKREPA: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Potujoča knjižnica – vozilo bibliobus je opremljeno zдвиžno ploščadjo za uporabnice in uporabnike invalidskih vozičkov; postajališča v osmih občinah osrednjeslovenske regije, na območju MOL tudi Inštitut RS za rehabilitacijo – Soča, Center starejših Trnovo, Dom starejših občanov Bokalce in Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana (ZGNL). Poleg izposoje gradiva, za uporabnike ZGNL izvajajo tudi druge aktivnosti: delavnice, ure pravljic, ogled bibliobusa, Filmobus – ogled filmov in risank v avtobusu.

NOSILEC UKREPA: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Nacionalni projekt Rastem s knjigo: vodeni ogledi in predstavitve dejavnosti knjižnice otrokom z okvaro sluha in z motnjami avtizma, vključenih v Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana.

NOSILEC: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Borza dela: izobraževanje, svetovanje in informiranje, namenjeno različnim skupinam težje zaposljivih oseb, tudi osebam z oviranostmi; letno 10 delavnic s skupno 150 udeleženci.

NOSILEC: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

UKREP: Življenje je zgodba: obiski v JZ Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana, enota OVI Jarše; izvedba ustvarjalnih in pogovornih srečanj prilagojenih uporabnikom s posebnimi potrebami (15 srečanj, 2 razstavi).

NOSILEC: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izvajanje delavnic slovenskega znakovnega jezika (letno 1 tečaj, v obsegu 20 ur, za 20 udeležencev).

NOSILEC: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

UKREP: Izvedba pripovednih uprizoritev v okviru pedagoškega oddelka MGL (primerne za slepe in slabovidne).

NOSILEC: JZ Mestno gledališče ljubljansko

ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

UKREP: Ohranjanje stika s slepimi in slabovidnimi (preko Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije) ter obveščanje o programu.

NOSILEC: JZ Mestno gledališče ljubljansko

ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

UKREP: Priprava nadnapisov za izbrane uprizoritve, predvidoma za dve uprizoritvi posamezne sezone (za obiskovalce z okvaro sluha).

NOSILEC: JZ Mestno gledališče ljubljansko

ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

UKREP: Zagotovitev tolmačenja uprizoritve na Mali sceni v znakovni jezik (po dogovoru).

NOSILEC: JZ Mestno gledališče ljubljansko

ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

UKREP: Nova stalna postavitve Mestnega muzeja Ljubljana, Gosposka ulica 15, z naslovom *Ljubljana.Zgodovina.Mesto*. je dostopna brez ovir: zagotovljeni so tipni zemljevidi, tehnični opisi postavitve, do poletja 2019 bo izdan zvočni vodnik; v načrtovanje, pripravo in izvedbo stalne postavitve so bile vključene osebe z oviranostmi.

NOSILEC UKREPA: JZ Muzej in galerije mesta Ljubljana, Mestni muzej Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (do konca postavitve)

UKREP: Izvajanje več-čutnih vodenj v Plečnikovi hiši, Karunova ulica 4 (okoli 5/ leto).

NOSILEC UKREPA: JZ Muzej in galerije mesta Ljubljana, Plečnikova hiša

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Posodobitev multimedijskega vodnika po rimski Emoni (Emonska hiša na Mirju, Starokrščanski center na Erjavčevi cesti in iEmona v Chopinovem prehodu); vodnik bo dostopen preko mobilne aplikacije Nexto.

NOSILEC UKREPA: JZ Muzej in galerije mesta Ljubljane

ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: Prilagojena vodenja za osebe z okvaro vida ter vodenja v slovenskem znakovnem jeziku po izbranih razstavah v Galeriji Jakopič, Slovenska cesta 9 (po naročilu).
NOSILEC UKREPA: JZ Muzej in galerije mesta Ljubljane, Galerija Jakopič
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Vključevanje otrok s posebnimi potrebami v počitniške in letošnje delavnice (učenje petja, likovne delavnice, kiparske delavnice, učenje tujih jezikov).
NOSILEC UKREPA: JZ Pionirski dom – Center za kulturo mladih
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izvedba improvizacijske delavnice za gluhe/ naglušne in njihove pedagoge v sodelovanju z Mladinskim društvom za osebe z okvaro sluha (MOOSVID), na kateri se bodo udeleženci učili veččin improvizacijske igre in nastopanja.
NOSILEC UKREPA: JZ Pionirski dom – Center za kulturo mladih
ROK ZA IZVEDBO: 2019

UKREP: Vključitev mladega prostovoljca z gibalno oviranostjo v prostovoljsko delo v Četrtnem mladinskem centru Bežigrad, na naslovu Vojkovi cesta 73, za nudenje učne pomoči in organizacijo predavanj/ delavnic (povprečno 1-krat tedensko).
NOSILEC UKREPA: Četrtni mladinski centri (JZ Mladi zmaji)
ROK ZA IZVEDBO: 2019 (do zaključka šolskega leta 2018/ 2019)

UKREP: Ozaveščanje mladih o osebah z oviranostmi v sodelovanju z invalidskimi organizacijami (dogodki, srečanja, druženje).
NOSILEC UKREPA: Četrtni mladinski centri (JZ Mladi zmaji) v sodelovanju z invalidskimi organizacijami
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Po predhodni najavi/ dogovoru so za ogled živalskega vrta na voljo vodenja, prilagojena osebam z okvarami vida.
NOSILEC UKREPA: JZ Živalski vrt Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

3.3. Predšolska vzgoja in izobraževanje

UKREP: Financiranje prevoza v šolo in iz šole za učence iz MOL, ki imajo odločbe o usmeritvi Zavoda RS za šolstvo in obiskujejo pouk v JZ Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana, v Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana, v Zavodu za slepo in slabovidno mladino Ljubljana in v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik.
NOSILEC: Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje izvajanja prilagojenih in individualiziranih programov za otroke s posebnimi potrebami, vključene v redne oddelke vrtcev in osnovnih šol; dodatna strokovna pomoč (sofinanciranje strokovnih delavcev), stalni ali občasni spremljevalci, tolmači za znakovni jezik v vseh vrtcih, v katere so vključeni otroci z motnjo sluha ali govora. MOL sofinancira delavce v primerih, ko pomoč s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ne zadošča.
NOSILEC: Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje MU MOL
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Sofinanciranje in podpora projektom/ programom, ki se odvijajo v vrtcih, šolah, na javnih mestih in v nevladnih organizacijah ter spodbujajo samostojno odločanje in aktivno participacijo mladih z različnimi oblikami oviranosti (preko javnih razpisov za lokalne in mednarodne mladinske in otroške projekte/ programe).
NOSILEC: Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje delovanja Izobraževalnega centra za strokovne delavce PIKA v okviru JZ Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana; usposabljanja in izobraževanja učiteljic in učiteljev ter strokovnih delavk in delavcev ljubljanskih osnovnih šol za pridobitev dodatnih znanj za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

NOSILEC: Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

3.4. Zdravje, socialno varstvo in zaposlovanje

UKREP: (Do)plačevanje oskrbe in bivanja občankam in občanom MOL, ki so vključeni v institucionalno varstvo v posebnih socialno varstvenih zavodih po Zakonu o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg in 31/18 – ZOA-A).

NOSILEC UKREPA: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Financiranje pravice do izbire družinskega pomočnika oziroma družinske pomočnice po Zakonu o socialnem varstvu.

NOSILEC UKREPA: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: (Do)plačevanje stroškov oskrbe občankam in občanom MOL za bivanje v stanovanjskih skupinah za osebe s težavami v duševnem zdravju.

NOSILEC UKREPA: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje izvajanja in subvencioniranje pomoči na domu (PND) v okviru socialno varstvene storitve pomoč družini po Zakonu o socialnem varstvu. PND se izvaja kot javna služba in obsega socialno oskrbo oseb z oviranostmi, starejših in drugih oseb, ki se jim s tako oskrbo lahko nadomesti vključitev v institucionalno varstvo.

NOSILEC UKREPA: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL (izvajalca JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana in Zavod za socialno oskrbo Pristan, koncesionar)

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Sofinanciranje socialno varstvenih programov, ki ljudem z različnimi oblikami oviranosti nudijo podporo za samostojnejše življenje in omogočajo njihovo aktivno vključevanje v skupnost, preko rednih letnih javnih razpisov (sofinanciranih 15+ programov letno).

NOSILEC UKREPA: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Sodelovanje pri zagotavljanju pogojev za izvedbo programov javnih del in drugih programov aktivne politike zaposlovanja (MOL kot naročnik programov z izjavo o izvajanju programa v javnem interesu in/ ali MOL kot naročnik programov z zagotavljanjem sredstev za kritje deleža stroškov zaposlitev v okviru programov javnih del).

NOSILEC UKREPA: različni organi MU MOL (Oddelek za kulturo MU MOL, Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje MU MOL, Oddelek za varstvo okolja MU MOL, Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL) v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje in izbranimi izvajalci programov javnih del

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zaposlovanje oseb z oviranostmi oziroma oseb z odločbo o priznani invalidnosti v MU MOL v skladu s kvotnim sistemom zaposlovanja (obveza delodajalcev, da zaposlujejo določeno število oseb

z oviranostmi od skupnega števila zaposlenih) po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14).

NOSILEC: Sekretariat mestne uprave MU MOL, Odsek za upravljanje s kadri

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izvajanje socialnega servisa v okviru socialno varstvene storitve pomoč družini po Zakonu o socialnem varstvu; socialni servis obsega pomoč pri hišnih in drugih opravilih v določenih primerih (bolezen, invalidnost, starost, nesreče): prinašanje pripravljenih obrokov hrane, nakup in prinašanje živil, večja čiščenja, organiziranje in izvajanje drugih oblik družabništva, spremstva, pedikerske in druge podobne storitve.

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izobraževanje zaposlenih za varno uporabo medicinsko tehničnih pripomočkov pri delu z uporabnicami in uporabniki storitev JZ Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana (1-krat letno; okoli 50 zaposlenih vključenih vsako leto).

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Izobraževanje socialnih oskrbovalk skladno s kinestetskim konceptom z namenom preprečevanja poškodb pri negi (1-krat letno).

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje prostovoljskega dela (medgeneracijsko družabništvo na domu) z uporabnicami in uporabniki storitev, tudi v sodelovanju s srednjimi šolami in fakultetami.

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Priložnostne oblike pomoči prostovoljcev uporabnicam in uporabnikom v vsakdanjem življenju (npr. akcije za urejanje zelenih površin, čiščenje in odstranjevanje snega, ipd.).

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Sodelovanje in predstavitve dejavnosti JZ Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana na raznovrstnih dogodkih in festivalih (Festival zdravja, Festival za tretje življenjsko obdobje, itd.), v četrtih skupnostih MOL, v medijih ter ostali zainteresirani javnosti (na povabilo).

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Informiranje potencialnih upravičenk in upravičencev oziroma uporabnic in uporabnikov ter njihovih bližnjih o storitvah JZ Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana ter o storitvah/ pripomočkih za osebe z oviranostmi (z zloženkami/ publikacijami, plakati, preko spletne strani, dogodkov, predavanj z gosti, s knjižnimi večeri, ipd.).

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Organiziranje obiska kulturne ustanove (1-krat letno) za zainteresirane uporabnice in uporabnike storitev ZOD (predvidoma 15 do 20 udeleženi).

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Dan odprtih vrat JZ Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana (1-krat letno) – celodnevni medgeneracijski dogodek, na katerem sodelujejo vrtci, šole in fakultete. Dogodka se letno udeleži 40 – 60 uporabnic in uporabnikov, njihovih svojcev ter drugih zainteresiranih meščank in meščanov.

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (mesec maj)

UKREP: Letno srečanje uporabnic in uporabnikov JZ Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana (1-krat letno), na katerem je izvedena predstavitev in prikaz uporabe medicinsko tehničnih pripomočkov za gibalno ovirane ter tehničnih pripomočkov za slepe in slabovidne. Za udeležbo gibalno oviranih uporabnic in uporabnikov je organiziran prevoz v sodelovanju z LPP d.o.o. in taksi službo.

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga (september/ oktober)

UKREP: Zagotavljanje možnosti osnovne komunikacije z uporabnicami in uporabniki storitev v slovenskem znakovnem jeziku (dve socialni oskrbovalki sta zaključili tri module usposabljanja za uporabo slovenskega znakovnega jezika; nadaljnje usposabljanje, kolikor bo potrebno, bo potekalo v sodelovanju z invalidskimi organizacijami za osebe z okvaro sluha).

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Vključitev gibalno oviranih v prostovoljski medgeneracijski projekt Urbano vrtičkanje z babico in dedkom.

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020

UKREP: V okviru mednarodnega projekta CrossCare:

- 1 bodo na voljo brezplačne storitve fizioterapije, delovne terapije, zdravstvene nege in dietetike na domovih uporabnic in uporabnikov;
- 2 bodo izvedena izobraževanja in usposabljanja na temo tehnike dvigovanja in premeščanja nepomičnih in težje pomičnih uporabnic in uporabnikov (predvidoma vključenih okoli 120 socialnih oskrbovalk);
- 3 bodo izvedene delavnice (10 po 1 uro) za okoli 130 zaposlenih socialnih oskrbovalk;
- 4 se bodo zaposleni v projektu CrossCare udeležili treh (3) izobraževanj in usposabljanj s področij fizioterapije, delovne terapije, zdravstvene nege in socialnega dela za boljšo kvaliteto storitev oskrbe na domu, ki jih bodo izvedli projektni partnerji (Ustanova za zdravstveno nego u kući Zagreb in Dom zdravlja Čakovec iz Hrvaške ter Center za pomoč na domu Maribor);
- 5 bo izdana zaključna publikacija o dosežkih projekta.

NOSILEC UKREPA: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: 2019, 2020 (1 – 2), 2019 (3 – 4) in 2020 (5)

Opomba: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana je nosilec mednarodnega projekta CrossCare, ki je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, v okviru programa sodelovanja Interreg SI – HR.

UKREP: Zagotavljanje pravice do tolmačenja v slovenskem znakovnem jeziku v zdravstveni obravnavi (strošek storitve krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije po izstavljenem računu za vse, ki to storitev potrebujejo).

NOSILEC: JZ Zdravstveni dom Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

UKREP: Priprava in izvedba zdravstveno vzgojnih vsebin, prilagojenih invalidskim organizacijam (na pobudo).

NOSILEC: JZ Zdravstveni dom Ljubljana
ROK ZA IZVEDBO: redna naloga

III. SPREMLJANJE IZVAJANJA AKCIJSKEGA NAČRTA IN POROČANJE O IZVEDENIH UKREPIH

Spremljanje, izvedba ter poročanje o izvedbi ukrepov, vključenih v Akcijski načrt »Ljubljana – občina po meri invalidov« za obdobje od 2019 do 2020, bo naloga nosilcev ukrepov, priprava skupnega poročila o uresničevanju akcijskega načrta za obravnavo v Mestnem svetu MOL pa naloga Oddelka za zdravje in socialno varstvo MU MOL. V spremljanje izvajanja in v poročanje o izvedenih ukrepih bo vključen tudi Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir MOL.

Št. 141-1/2019-6
Ljubljana, 17. 6. 2019

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković